

דקדוקי קריאה במגילת רות ובקריאות חג השבועות ובהפטרות

הערה: לשמחתנו מגילת רות כולה נשתמרה בכתר ארם צובא המצוי בידינו, כל התיקונים כאן מושתתים על מקור זה. על כן, אין להשיגח כלל אם יש סתירה מנוסח מקורות אחרים. כמו כן, יש לשים לב לכך שמגילת רות גדושה במקרים של קרי וכתוב וגם קרי ללא כתיב

א א וַיְהִי וַיְהִי: היר"ד בשוא נח וכן בכל מקום.
 א ב נַעֲמִי: הנו"ן בקמץ רחב קרא (קריאה "ישראלית"): Naomi. וַיֵּשׁ שְׁנֵי-בָנָיו מִחֶלְוֹן: המילה בְּנָיו מוטעמת במונח לגרמיהו. וַיְהִי-שָׁם: העמדה קלה ביר"ד הראשונה
 א ד וַיֵּשְׁבוּ שָׁם: טעם נסוג אחור ליר"ד, עם זאת השי"ן בשוא נע.
 א ה וּמְאִישָׁה: להקפיד לבטא את המפיק
 א ז הֵיטָה-שָׁמָּה: העמדה קלה בה"א הראשונה
 א ח לְכַנָּה שְׁבָנָה: הכ"ף והב"ת בשווא נח למרות שהם אחרי תנועות גדולות השי"ן דגושה מטעם "אתי מרחיק".
 א י וַתֵּאמְרָנָה-לָּהּ: שתי מילים מוקפות, הראשונה מבין השתיים מוטעמת במאיילא.3.
 א יג תִּשְׁבְּרָנָה: שי"ן שמאלית
 א יד וַתִּשְׁנָה: שי"ן שמאלית. לְחַמוֹתָהּ: הלמ"ד בפתח. דְּבָקָה בָּהּ: טעם נסוג אחור לדל"ת, דגש חזק בב"ת מדין אתי מרחיק
 א טז לְעִזְבָּדָּה: העי"ן בקמץ קטן
 א יח וַתָּרָא: בספר סימנים טעו כאן והטעימו זקף קטון
 א כא עָנָה בִּי: טעם נסוג אחור לעי"ן. הִרְעָ לִי: טעם נסוג אחור לה"א
 א כב הַשָּׁבָה הַטֵּעַם בשי"ן מלעיל4. וכן בהמשך ב ו, ד ג.
 ב א מִיַּדְּךָ כתיב, מוֹדַע קרי. הדל"ת בקמץ
 ב ב אֶלְכָּה-נָּא: הלמ"ד בשווא נע. וְאֶלְקָטָהּ: על אף שבדפוסים הקו"ף מנוקדת לרוב בחטף קמץ, נכון לבטא שם שווא נע, כן הדבר גם בהמשך. לְכִי: בניגוד להרגל שבשפה היומיומית, ההטעמה בל"ף
 ב ג וַיִּקַּר מִקְרָהּ: בחלק מהדפוסים מוטעם תיבת מִקְרָהּ ברביע אך הנכון הוא בזקף
 ב ד וַיֵּאמְרוּ לוֹ: טעם נסוג אחור ליר"ד והמ"ם בשוא נע. יְבָרְכֶךָ: על אף הקושי, הכ"ף הראשונה בשווא נח
 ב ז וְאֶסְפְּתִי מלרע הטעם בת"ו.
 ב ח שְׁמַעְתָּ: העי"ן בפתח. תַּעֲבוּרִי: הטעם ברי"ש מלרע.
 ב ט יִקְצְרוּן: מלרע. נִגְעָדָּה: הנו"ן בקמץ קטן
 ב י נִכְרְיָהּ: הנו"ן בקמץ קטן
 ב יא לֹא-יִדְעַתְּ תְמוֹל: העי"ן בפתח וכן הדבר גם בהמשך, יש להיזהר מלהבליע את הת"ו שבסוף התיבה הראשונה עם זו שבתחילת התיבה השנייה
 ב יב פְּעֻלָּדָּה: הפ"א בקמץ גדול והעי"ן בקמץ חטוף. וַתְּהִי: הת"ו בשווא נח. אֲשֶׁר-בָּאת לְחַסוֹת תַּחַת-כְּנָפָיו: טעם טפחא בתיבת אֲשֶׁר-בָּאת, יש להקפיד על הפרדת התיבות 'לחסות' - 'תחת'5
 ב יג שְׁפַחְתִּיךָ: החי"ת בקמץ ובהמשך הפסוק בחולם שְׁפַחְתִּיךָ
 ב יד לָהּ בָּעֵז: אין מפיק בה"א ועל כן הבי"ת אחריה רפויה. וַיַּעֲבֹט-לָהּ: הבי"ת בקמץ קטן.
 וַתֵּאכַל: במלעיל

1 מונח שהוא טעם מפסיק, מופיע לרוב לפני רביע ראה על כך בספרו של הרב ברויאר "טעמי המקרא" עמ' 66.
 2 אין זה יוצא מן הכלל: כאשר ההטעמה בהברה המונעת בתנועה גדולה, השווא שלאחריה הוא נח
 3 במ"ם יש מאיילא, על אף הדמיון בינו לבין הטיפחא, המאיילא הינו טעם מחבר (הוא מופיע גם בקריאת המפטיר של שבועות).
 4 יש כאן שינוי משמעות אם יקרא מלרע.
 5 לאלו שאינם מבחינים בין ת"ו רפויה לדגושה, וגם אינם מכירים בהבחנה של קריאת ת"ו רפויה כסמ"ך.

ב יח מְשַׁבְּעָה: השי"ן בקמץ קטן
 ב יט לְקַטָּת: הטי"ת בשווא נח על אף הקושי
 ב כא וְתֹאמַר רֹוֹת הַמּוֹאֲבִיָּה: טעם טפחא בתיבת וְתֹאמַר. תְּדַבְּקִין: הטעם בקו"ף מלרע.

בפרק ג יש לשים לב לקרי וכתבי
 ג א יִיטַב-לָדָּ: העמדה קלה ביר"ד
 ג ג לְאִישׁ: הלמ"ד בקמ"ץ ולא בשוא6.

ג ד בְּשִׁבְבוֹ: השי"ן בקמץ קטן, הכ"ף בשווא נח והבי"ת אחריה רפויה
 ג ה אֲשֶׁר-תֹאמְרִי --- אֵלַי: קרי אֵלִי אך ללא כתיב
 ג ט אֲמַתְּדָּ: כאן במלעיל ובהמשך הפסוק במלרע אֲמַתְּדָּ. וּפְרִשְׁתָּ: במלרע
 ג יא אֶל-תִּירְאֵי: רי"ש בשווא נע, הקורא בשוא נח משנה משמעות ללשון ראייה.
 ג יב כִּי אִם גֹּאֵל: כתיב אִם אך ללא קרי.
 ג יג לְגֹאֲלֶךָ: הגימ"ל בקמץ גדול והאל"ף בחטף קמץ
 ג טו וְאֶחָזִי-בָּהּ: החי"ת בחטף קמץ הנקראת כחולם. וַיִּמָּד: המ"ם בקמץ קטן
 ג יז נִתַּן לִי: טעם נסוג אחור לנו"ן. כִּי אֲמַר --- אֵלַי: קרי אֵלִי אך ללא כתיב
 ד א שְׂבֵה-פָּה: הפ"א דגושה בניגוד לפסוק הבא שם היא רפה שְׂבוּ-פֶה. פְּלִנִי אֶלְמַנִּי: שניהם
 במלרע. וַיִּסַּר וַיֵּשֶׁב: הראשון במלעיל והשני במלרע
 ד ג הַשְּׂבֵה: הטעם בשי"ן מלעיל7.
 ד יא הַבְּאָה: במלרע
 ד יב יִלְדָּה: הלמ"ד בשווא נע, אחרת משנה משמעות. לְיַהוּדָה: הלמ"ד בחירק מלא, אין לבטא
 שווא ביר"ד
 ד יד וַיִּקְרָא: הוא"ו בשווא

- 6 הקורא בשווא משנה משמעות.
- 7 יש כאן שינוי משמעות אם יקרא מלרע.
- 8 יש להחיש את קריאת שם ה' כך שיישמע קרוב יותר לתיבה הקודמת
- 9 מקור השיבוש כנראה בכך שחלק מהדפוסים וכתבי היד הטעימו הטעמה כפולה על גבי אותו טקסט וכך נוצר קושי לזהות את ההטעמה המיועדת לכל חלוקה
- 10 הקורא מלעיל משנה משמעות
- 11 במהדורת ברויאר אין כאן הקפה וכן בפסוק כז אין הקפה. בתוכנת כתר בר-אילן מוקף. בכתר עצמו קשה לקבוע. תשובה שקיבלתי על ענין זה מרפאל זר (ראש מדור מסורה במפעל המקרא, האוניברסיטה העברית): ר' אליהו שלום. אנא הבט במהדורת מפעל המקרא על אתר. ישבנו שבעה נקיים על תיבה זו, ולבסוף הטרחנו את עצמנו להיכל הספר כדי לעיין בכתר במקור. ההעתיקה של מהד' בר אילן נכונה, למרות הזרות. ויש לציין עוד, כי המרכא שבאות נו"ן היא תיקון (בכתר) מוגעיה, והגעיה שבאות גימ"ל היא תוספת. סיוע לגרסת הכתר אפשר למצוא בכתב יד קהיר, וכן בכתב יד נ (=ניו יורק, ENA 346). בברכה, רפאל זר (ראש מדור מסורה במפעל המקרא, האוניברסיטה העברית)
- רפאל זר
רכז המערכת
מפעל המקרא
אני מודה בזה לרפאל זר על התשובה המהירה והבהירה. ומכאן שנוסח המקרא צריך בדיקה ודקדוק. גם בדיקה מצילומים אינה מספיקה לפעמים.
- 12 עיין הערת רפאל זר שהגעיה כאן נוספת, אבל בפסוק כז היא מקורית.
- 13 בני חו"ל השוהים בארץ, ודעתם (?) לחזור קוראים בשבת את פרשת "עשר תעשר", אבל כדי להשתוות עם בני א"י בשבועות הקרובים, עליהם להשלים את פרשת נשא. המנהג בדרך כלל הוא שהם קוראים בשבת במנחה את כל פרשת נשוא, ובשבוע הבא בהעלותך עם בני א"י.
- 14 והקוראו בשוא משנה משמעות. וכן בהמשך הפרשה ובכל מקום במשמע שְׂבוּעַ – שבעה ימים.
- 15 אפשר לאמן את הדיבור לבטא כך.
- 16 מקום הנחת טעם זרקא הוא בסוף המילה ללא קשר למקום ההטעמה
- 17 הקורא אלוהה [Eloha] הן מלעיל והן מלרע מבטא שם קדוש בשיבוש.
הקריאה הנכונה, אשכנזי: אֵלוֹהָ [Eloah]; עדות המזרח והמערב (צפון אפריקה) אֵלוּוָה [Elowah].
- 18 אחד מחמשת השורשים שהה"א שורשית ובמפיק, ראשי תיבות: ג"ן כת"ם
- 19 רי"ש אינה מקבלת דגש בדרך כלל, אבל יש יוצאים מהכלל

ד טו וְהָיָה לְךָ: טעם נסוג אחר לה"א הראשונה. אֲשֶׁר-אֶהְבֶּתְךָ: הטעם בב"ת, במלעיל. הב"ת פתוחה והת"ו בסגול. יִלְדֶתוּ: הטעם בדל"ת והיא בפת"ח. טוֹבָה לְךָ: טעם נסוג אחר לטי"ת
 ד יח פָּרָץ: הפ"א קמוצה, על אף שאינה מוטעמת באתנח או סו"פ
 ד כ אֶת-שְׁלֵמָה: שי"ן שמאלית

קריאה לשבועות שמות יט:

יט ב וַיִּחַן-שָׁם: געיה ביו"ד
 יט ג וַתִּגֵּד: הגימ"ל בצירי.
 יט ה ה וְהִיִּיתָם: במלעיל. סִגְלָה: יש להדגיש את הלמ"ד
 יט ו תַּהֲיוּ-לִי: געיה בת"ו
 יט י וְקִדְשְׁתֶּם הַיּוֹם וּמָחָר: על פי ברויאר ורב הספרים אשר בידינו, ההטעמה היא - מרכא טפחא אתנח. יט יג יִיָּרָה: יו"ד ראשונה בחירק חסר, יו"ד שניה בקמץ ובדגש חזק
 יט יח אֲשֶׁר יָרַד עָלָיו ה' בְּאֵשׁ: להקפיד על הפרדת ה' - באש⁸. עֲשֵׂן: מנוקד קמץ ופתח, פועל בעבר (תורה קדומה)
 יט יט הוֹלֵךְ וְחֹזֵק מְאֹד: טעם טפחא בתיבה הוֹלֵךְ
 יט כד פֶּן-יִפְרֹץ-בָּם: הר"ש בקמץ קטן

עשרת הדברות

בטעם תחתון: מִבֵּית במונח עֲבָדִים באתנח, הפסוק הראשון מסתיים בתחילת הדיבר השני בתיבה על-פְּנֵי
 בטעם עליון: מִבֵּית במרכא עֲבָדִים בסילוק וזהו הנוסח הנכון לטעם עליון. אין להשיג על אותם הוצאות אשר צירפו את הדיבר הראשון והשני אל פסוק אחד ארוך⁹. הפסוק השני מתחיל ב- לֹא יִהְיֶה-לְךָ וטעם אתנח בתיבת לְשִׁנְאִי. כך יוצא שכל דיבר נתון בפסוק נפרד. כמו כן, אין להשיג כלל על הרביע שיש בקורן במילה עבדים.
 כ ה תַּעֲבֹדֶם: הת"ו בקמץ רחב והע"ו בקמץ קטן. קָנָא: קו"ף פתוחה ויש להדגיש את הנו"ן להבדיל לשון קנאה מלשון קנין. וְעָשָׂה: טעם נסוג אחר לעי"ן

פסוק	טעם עליון	טעם תחתון
ט	וְעָשִׂיתָ כָּל-מְלֹאכֶתְךָ: וְעָשִׂיתָ בטעם משרת - הכ"ף בתיבת כָּל רפויה	וְעָשִׂיתָ כָּל-מְלֹאכֶתְךָ: וְעָשִׂיתָ בטעם מפסיק - הכ"ף בתיבת כָּל דגושה
יג	לֹא תִרְצָח לֹא תִנְאָף לֹא תִגְנֹב: הת"וין דגושות	לֹא תִרְצָח לֹא תִנְאָף לֹא תִגְנֹב: הת"וין רפויות, גם כאן הצד"י והאל"ף בקמץ.

כ יד וְעָבְדוּ וְאָמְתוּ וְשִׁוְרוּ וְחָמְרוּ: וא"ו החיבור מנוקדת: שווא, פתח, שווא, פתח
 כ טז וְאֵל-יִדְבָר עֲמָנוּ אֱלֹהִים פֶּן-נִמּוֹת: יש להחיש את קריאת התיבה אֱלֹהִים להסמיכה לתיבה הקודמת
 כ כ אֱלֹהֵי כֶסֶף: טעם נסוג אחר ללמ"ד.
 כ כ לֹא-תִגְלֶה: הת"ו בחירק חסר ודגש חזק בגימ"ל הקמוצה.

מפסיר חג השבועות במדבר כח:

כו בַּהֲקָרִיבְכֶם שני טעמים במילה, הב"ת בתוך המילה בשוא נע. בְּשִׁבְעַתִּיכֶם: הטעם בעי"ן

הוא מאיילא. ראה על כך לעיל בהערה 3

הפטרת חג השבועות יחזקאל א:

ב יוֹכֵיִן: בשאר מקומות יהויכין, אבל כאן ה"ד בחולם.
ג יחזקאל: הקו"ף בצירי והאל"ף נחה – לא מבוטאת. בוי"ז: מלרע.
ד וארא: הטעם באל"ף מלעיל. בא"ה: הטעם באל"ף מלרע10. ונגה-לו: מילים מוקפות11 מוטעמות במרכא טיפחא כבמילה אחת, וגעיא (מתג) בגימ"ל12 למנוע הבלעת הה"א המופקת. בפסוק כז המילים פרודות וגם שם יש געיא.
ז ונצעים: הצד"י הראשונה בשווא נע, בחלק מהדפוסים מופיע חטף פתח להורות על הנעת השווא בלבד ולא על קריאת החטף עצמו.
ח ארבעת: במלעיל, כן הדבר גם בהמשך
ט חברת: הטעמה משנית בח"ת, מרכא תביר באותה מילה.
יא מלמעלה: הלמ"ד אחרי המ"ם רפויה. שתים: ביתיב ולא בפשטא כפי שמופיע בקורן ואחרים.
יג ויתיהנה: הוא"ו בחיריק חסר והיו"ד אחריה בחולם ודגש חזק
כא ובהנשאם: הבי"ת בשווא נח אע"פ שיש געיא לפניה. השי"ן בשווא נע.
כה בעמדם: העי"ן בקמץ קטן
כז כמראה-אש: יש להקפיד לבטא פעמיים צירה שלא ייבלע השני בתוך הראשון

קריאת יום ב לאחינו שטרם זכו לעלות לארץ ישראל¹³, דברים טו:

כא תזבחנו: הבי"ת בקמץ.
טו כג תשפכנו: הפ"א בשווא.
טז ב זבחת פסח: טעם נסוג אחור לבי"ת.
טז ז ובשלת ואכלת: מלרע בגלל ו"ו ההיפוך. ופנית: נותר מלעיל. והלכת: מלרע.
טז ט שבעת: השי"ן בקמץ14. תספר-לך: הפ"א בקמץ חטוף.
טז י ועשית: מלעיל, וכן בהמשך. יברכך: הכ"ף הראשונה בשווא נח, וכן בהמשך15.
טז יג באספך מגרנד: האל"ף והגימ"ל בקמץ חטוף.
טז טז אשר יבחר: קמץ בזקף קטן, החי"ת בקמץ.

הפטרת יום טוב שני של גלויות לאחינו שטרם זכו לעלות לארץ ישראל, חבקוק ג א-יט:

א לחבקוק: הלמ"ד בפתח
ב יראתי: במלעיל16. פעלך: הפ"א בקמץ רחב, העי"ן בקמץ קטן
ג אלוה: הטעם בלמ"ד17
ד ונגה: במלעיל ומפיק בה"א למרות הקושי18
ה ילך דבר: טעם נסוג אחור ליו"ד. ויצא רשף: כאן הטעם לא נסוג אחור.
ו וימדד ארץ: טעם נסוג אחור למ"ם. שחיו: שי"ן ימנית ובמלרע
ח הבנהרים: ה"א השאלה מנוקדת בחטף פתח ולכן גם הבי"ת אחריה רפויה
ט אמר סלה: טעם נסוג אחור לאל"ף
יא עמד זבלה: טעם נסוג אחור לעי"ן וגם התיבה השנייה במלעיל
יג מחצת ראש: הרי"ש דגושה באופן נדיר מדין אתי מרחיק19.
יז לא-עשה אכל: טעם נסוג אחור לעי"ן
יח אעלוזה: העי"ן בשווא נח

לפניכם טבלה המשווה את הטעם העליון לתחתון, הטור מימין תחתון, משמאל – עליון; המקומות שבהם אין שינוי – במרכז. מסומנים כאן המקומות שבהם יש הבדל ניקוד בין העליון לתחתון.

תחתון	עליון
אַנְכִי ה' אֱלֹהֵיךָ	אַנְכִי ה' אֱלֹהֵיךָ
אַשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם	
מִבַּיִת עֲבָדִים לֹא-יְהִי־לְךָ אֱלֹהִים אַחֲרָיִם עַל-פְּנֵי: לֹא-תַעֲשֶׂה לְךָ פֶסֶל וְכֹל-תְמוּנָה אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְאֲשֶׁר בָּאֶרֶץ מִתַּחַת וְאֲשֶׁר בַּמַּיִם	מִבַּיִת עֲבָדִים: לֹא יְהִי־לְךָ אֱלֹהִים אַחֲרָיִם עַל-פְּנֵי: לֹא תַעֲשֶׂה-לְךָ פֶסֶל וְכֹל-תְמוּנָה אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְאֲשֶׁר בָּאֶרֶץ מִתַּחַת וְאֲשֶׁר בַּמַּיִם
מִתַּחַת לָאֶרֶץ: לֹא-תִשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם וְלֹא תַעֲבֹדֵם כִּי אֲנִכִי ה' אֱלֹהֵיךָ אֵל קָנָא פֶקֶד עֹן אָבֹת עַל-בְּנֵים עַל-שְׁלֵשִׁים וְעַל-רִבְעִים לְשָׁנָאִי: וְעָשָׂה חֹסֶד לְאֵלִפַּיִם לְאֹהֲבֵי וּלְשֹׂמְרֵי מִצְוֹתַי: לֹא תִשָּׂא אֶת-שֵׁם-ה' אֱלֹהֵיךָ לְשׁוֹא כִּי לֹא יִנְקֶה ה' אֶת אֲשֶׁר-יִשָּׂא אֶת-שְׁמוֹ לְשׁוֹא:	מִתַּחַת לָאֶרֶץ: לֹא-תִשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם וְלֹא תַעֲבֹדֵם כִּי אֲנִכִי ה' אֱלֹהֵיךָ אֵל קָנָא פֶקֶד עֹן אָבֹת עַל-בְּנֵים עַל-שְׁלֵשִׁים וְעַל-רִבְעִים לְשָׁנָאִי: וְעָשָׂה חֹסֶד לְאֵלִפַּיִם לְאֹהֲבֵי וּלְשֹׂמְרֵי מִצְוֹתַי: לֹא תִשָּׂא אֶת-שֵׁם-ה' אֱלֹהֵיךָ לְשׁוֹא כִּי לֹא יִנְקֶה ה' אֶת אֲשֶׁר-יִשָּׂא אֶת-שְׁמוֹ לְשׁוֹא:
זְכוֹר אֶת-יּוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ: שִׁשַּׁת יָמִים תַּעֲבֹד וְעָשִׂיתָ כָּל-מְלֹאכְתֶּךָ: וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבַּת לַה' אֱלֹהֵיךָ לֹא-תַעֲשֶׂה כָּל-מְלֹאכָה אַתָּה וּבִנְךָ-וּבִתְּךָ עֲבָדְךָ וְאִמְתֶּךָ וּבַהֲמֹתֶךָ וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בְּשַׁעְרֵיךָ:	זְכוֹר אֶת-יּוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ: שִׁשַּׁת יָמִים תַּעֲבֹד וְעָשִׂיתָ כָּל-מְלֹאכְתֶּךָ: וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבַּת לַה' אֱלֹהֵיךָ לֹא-תַעֲשֶׂה כָּל-מְלֹאכָה אַתָּה וּבִנְךָ-וּבִתְּךָ עֲבָדְךָ וְאִמְתֶּךָ וּבַהֲמֹתֶךָ וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בְּשַׁעְרֵיךָ:
כִּי שִׁשַּׁת-יָמִים עָשָׂה ה' אֶת-הַשָּׁמַיִם וְאֶת-הָאָרֶץ אֶת-הַיָּם וְאֶת-כָּל-אֲשֶׁר-בָּם וַיִּנַּח בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי עַל-כֵּן בִּרְדֶּךָ ה' אֶת-יּוֹם הַשַּׁבָּת וַיְקַדְּשֶׁהוּ: כִּבְדָּ אֶת-אֲבִיךָ וְאֶת-אִמְּךָ לְמַעַן יֵאָרְכוּ יָמֶיךָ עַל הָאָדָמָה אֲשֶׁר-ה' אֱלֹהֵיךָ נָתַן לְךָ: לֹא תִרְצַח לֹא תִנְאַף לֹא תִגְנוֹב לֹא-תַעֲנֶה בְרַעְיָךְ עַד שִׁקְרָה: לֹא תַחְמֹד בֵּית רַעִיךָ לֹא-תַחְמֹד אֶשֶׁת רַעִיךָ וְעַבְדּוֹ וְאִמְתּוֹ וְשׁוֹרוֹ וְחִמְרוֹ וְכֹל אֲשֶׁר לְרַעִיךָ:	כִּי שִׁשַּׁת-יָמִים עָשָׂה ה' אֶת-הַשָּׁמַיִם וְאֶת-הָאָרֶץ אֶת-הַיָּם וְאֶת-כָּל-אֲשֶׁר-בָּם וַיִּנַּח בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי עַל-כֵּן בִּרְדֶּךָ ה' אֶת-יּוֹם הַשַּׁבָּת וַיְקַדְּשֶׁהוּ: כִּבְדָּ אֶת-אֲבִיךָ וְאֶת-אִמְּךָ לְמַעַן יֵאָרְכוּ יָמֶיךָ עַל הָאָדָמָה אֲשֶׁר-ה' אֱלֹהֵיךָ נָתַן לְךָ: לֹא תִרְצַח לֹא תִנְאַף לֹא תִגְנוֹב לֹא-תַעֲנֶה בְרַעִיךָ עַד שִׁקְרָה: לֹא תַחְמֹד בֵּית רַעִיךָ לֹא-תַחְמֹד אֶשֶׁת רַעִיךָ וְעַבְדּוֹ וְאִמְתּוֹ וְשׁוֹרוֹ וְחִמְרוֹ וְכֹל אֲשֶׁר לְרַעִיךָ: